

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 часопис для робочого людю — виходить два рази на тиждень:
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Створилише "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00

Адреса:—
UKRAINIAN LABOR NEWS
 cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщеня в газеті рукописи не звертають ся, хіба що дописуватель ви-
 разно зазначить, що бажає звороту своєї рукописи на случай її непоміщеня
 та залучить поштову марку на її пересилку.

КОВАЛЬ ЗАВИНІВ, ШЕВЦЯ ПОВІСИЛИ.

Українська чорносотенна преса много пише з приводу розстрілу радянськими властями ріжних постичних бандитів на Україні, які і після тих розстрілів живуть і ведуть дальше своє бандитське ремесло. Зато та сама преса свідомо промовчує перед своїми читачами те, що робить ся тепер в судовій сталі сотні Галичини, у Львові.

Декотрі з чорносотенних українських газет, особливо європейських, розписали ся були з приводу четвертої річної захопленя Петрушевичем влади в Східній Галичині, але ці словом не згадали про відгуки наслідків панования тої влади в львівськїм суді в днях 20—25 жовтня. А відгуки ці досить цікаві навіть з національного боку.

Як доносить львівський "Вперед", дня 20 жовтня с. р. розпочала ся перед трибуналом присяглих суддів у Львові розправа проти бунтарів бунтарів бунтарів української армії, які дня 18 грудня 1918 року, се є за часів влади Петрушевича в Галичині, розстріляли 5 українських козаків за рабунком двора польського пана. Цікавим є ще й те, що оскаржує в польськїм суді обжалованих, бунтарів українських жовнірів, прокуратор Українець Огоновський, якого оборонець обжалованих др. Лев Ганкевич називає "виразником інтересів" української суспільности.

У "Впереді" з 22 жовтня читаємо у звіті з судової розправи між иншим слідує:

"Обжаловані боронять ся, що стріляючи 5 козаків, робили се на приказ сотника Семенова, а вели їх на розстріл з тюрми в Сокалі. Постріляли їх в дорозі на місце страченя тому, що козаки почали втікати. Чотириох з них впало трупом, пятий став утікати до села. Коли Іванчук зловив його, козак вирвав йому кріс і хотів стріляти. За те й постигла його смерть.

Козаків присуджено на смерть, тому що бунтували ся і рабували. Іванчук, як командант ескорти, дістав наказ убити на місці кожного, що буде противити ся і втікати, тим більше, що грозна небезпека нападу відділів вільного козацтва на ескорт, що тоді гуляло в околицях. Іванчук знає гідно як український жовнір. Прибув зараа в 1918 році по розпад Австрії з Одеси як підстаршина під команду др. Ярослава Воевідки і вступив на службу у своїй армії. На питане обор. др. Ганкевича заявляє, що проти бандитизму в Сокальщині були оголошені нагаї суди на всіх трох мовах і що розказ свого команданта сповняти він мусів".

Чому, хто і як проголошено ці нагаї суди в сокальськїм повіті в грудні 1918 року, читаємо в звіті з розправи, поміщеної в "Впереді" з 23 жовтня слідує:

"Переслухані в другому дні розправи проти Іванчука і тов. два аудітори б. українського військового суду в Сокалі і кількох українських жовнірів зізнали що слідує:

В листопаді і грудні 1918 р. командант Семенов в сокальському повіті завіз нагаї суди. Було се необхідне задля нищення гуляючих банд, що піднімали ся під мундур українського жовніра. Дібрав собі до поміч трох офіцирів, з яких утворив ся суд. Пятьох козаків засудив він за рабунком двору в Печиховстах на смерть і сей засуд мусів виконати Іванчук. Сей засуд, як ствердив свідок тодішній офіцир Великопольський, потвердив телеграфічно корпусний суд в Камініці".

В тих цитатах виявляють ся, як виглядала петрушевичівська влада в Галичині в 1918 році, як українська чорна сотня задіяла ся на бандитизм в Галичині, а як вона задіявлять ся на теперішній бандитизм на Україні.

Тих таки українських козаків, що посміли рабувати польського пана, який сотками років ссав кров галицького селянина і робітника, який нині катує українське населене в Галичині, петрушевичівська влада називала бандитами і заводила проти них нагаї суди.

Справа тоді мала ся, як видно, дуже коротко. Який будь старшина Семенов заводив в довіреним йому Петрушевичом повіті нагаї суди, брав собі до поміч двох-трох офіцирів, таких як і сам і нагаї видавав смертні засуди на тих українських козаків, що "бунтували ся і рабували" польських панів, а може і "своїх рідних".

Хто тих "бандитів" розстрілював? Та свої таки українські жовніри, розуміють ся, діяльні "української влади". Бандитом в Галичині підчас влади Петрушевича був той, що рабував польського пана, а щирим українських жовніром був той, що розстрілював того "бандита".

І тепер у Львові польський суд судить тих львівських жовнірів, які виконуючи волю свого начальства, розстріляли 5-ох таких "бандитів" в мундурі українського жовніра.

Оскаржує в польськїм суді обжалованих прокуратор Українець Огоновський і оборонець Українець др. Лев Ганкевич. Українець Огоновський, оскаржуючи бунтарів української армії за те, що вони виконали вирок українського воєнного суду, потверджений телеграфічно корпусним судом в Камініці, уважає тих жовнірів злочинцями і тим самим не признає бунтарів петрушевичівської, чи то пак української влади в Галичині в 1918 році.

Лев Ганкевич, оборонець оскаржених на тій підставі, що вони, стріляючи "бандитів в мундурі українського жовніра", виконували волю існуючої тоді в Галичині української влади, і що польський суд тут зовсім ні причім, бо се розстрілювали Українці Українців на розказ української влади. Отже тут може бути пошкодована, каже Ганкевич, лише українська суспільність, "виразником інтересів" якої "до певної міри" є прокуратор Огоновський і яка "одначе ні словом не натякнула на се".

Ось така то трагі-комедія діяла ся підчас петрушевичівської влади в Східній Галичині. А еще більше трагі-комічні тепер відгуки тої влади в польськїм суді у Львові.

Для українських робітників се повинно послужити еще одним наглядним взірцем, як українська буржуазія задіявлять ся на бандитизм.

Український жовнір, який посмів нарушити спокій свого пана, польського діда в Галичині, уважав ся за бандита, рабівника, українська влада заводила для него нагаї суди, вирок яких сейчас же виконувались безапеляційно.

Бандитів, яких фінансують польські пани, які організують ся на польській території, які нападають на Україну на азізниці, які паять склади збіжжя, розбивають потяги, що ведуть насіне для голодуючих селян Катеринославської губернії, або хліб для робітників Донбасу — українська чорна сотня уважає героями, повстанцями, "політичними противниками". Коли радянська влада розкриває заговор таких бандитів і арештує їх, то чорна сотня підіймає скаженний галас і еще за довго до суду над тими бандитами, проголошує їх розстріляними і складає на їх гріб вінки.

Ось кого куца українська буржуазія називає бандитами, а кого героями.

Але ідеологи бандитизму на Радянській Україні можуть вповні бути спокійними за судбу тих львівських українських жовнірів, що розстрілювали своїх братів в Галичині за нарушеня спокою польського пана за часів української влади. Польський суд ще не зівхав з гуздю, щоби карати таких вірних служальців.

Вирок суду такий:
 "Суд присяжних по нараді признав невинними обжалованих засуду морду, а затвердив по часті питання, що Іванчук і Калиновський є винні злочину рабунку. Трибунал засудив Іванчука на три роки, Калиновського на 8 місяців тяжкої в'язниці".

Засудив не за розстріл таких самих, як вони українських жовнірів, а за рабунком польського пана, тобто засудив за те, за що були розстріляні ними українські жовніри. Значить, що і ті, що стріляли, були такими самими "бандитами", бо вони також рабували польських панів. Але коли український нагальний суд карав своїх жовнірів за рабунком польського пана смертю, то польський суд засудив таких самих "рабівників" на в'язницю.

Скільки то прийшло ся напружувати своїх сил та судової здібности прокураторови польського суду Українцеві Огоновському, щоби доказати польському суду "бандитизм" бунтарів жовнірів української армії. Тимчасом ці жовніри, стріляючи таких самих жовнірів, як і вони самі, виконували волю тих Огоновських, які їх нині оскаржують в польськїм суді. По правді, судити за бандитизм треба було-б не Іванчука і його товаришів а самого прокуратора Огоновського. Але як ті самі Огоновські вірно служили попередно Петрушевичеві, так само вірно служать вони тепер польськїм шляхті. Перше судили і розказували Іванчукам стріляти свого брата, а нині за свій злочин засуджують тих самих Іванчуків на польську тюрму.

Слава Огоновським і иншим псарям польської шляхти, Волицеві.

КАНДИДАТИ В ПІВНІЧНІМ ВІННІПЕГУ.

Під таким наголовком помістив "Укр. Голос" з минушого тижня статю, в котрій пише про кандидатуру тов. Пенера в північній Вінніпегу і між иншим наводить слідууючий "цитат" з "Воркер Елаєнс", робітничої газети, що вишла дня 19 листопада с. р. в Вінніпегу:

"Але на случай вибору, при поміч річної урядової платні в сумі 4,000 доларів і даремного переїзду всіми канадійськими залізницями він (Пенер) зможе посвятити свій час на... подорожі по ріжних частях Канади".

Постільні слова, підчеркнені нами, "Укр. Голос" сам вилунав і подав їх як слова газети "Воркер Елаєнс". Таких слів в статі у "Воркер Елаєнс" зовсім нема.

Се перше всего свідчить про моральну сторону "Укр. Голосу". Бо треба бути без критики чесні і сумійні, треба бути газетарським бандитом і крайним хуліганом, щоби пустити ся на таку чорну, нахабну брехню. Такого газетарського розбиштва може допустити ся тільки "Укр. Голос".

Речене, котре перекутрав "Укр. Голос", додаючи до него свою брехню, звучало у "Воркер Елаєнс" так:

"Але на случай вибору, при поміч річної урядової платні в сумі 4,000 доларів і даремного переїзду всіми канадійськими залізницями, він (Пенер) зможе посвятити свій час на просвітні і агітаційні поїздки по ріжних частях Канади і збільшуючи таким робом знане і класову свідомість серед робітників, він принесе велику користь для революційного руху".

А тимчасом "Укр. Голос" в крайно хуліганський спосіб приписує "Воркер Елаєнс" те, чого він не писав і виводить з того дальше свою ідіотську "фільозофію". На підставі вдуманих ним самим слів він каже, що тов. Пенер "брав би по 4,000 доларів на рік з урядової каси і нічого не робив, тільки їздив від океану до океану і не платив за се", що він "згорі заповідає, що йому розходять ся тільки о 4,000 доларів на рік і даремне місце на трейні, як стодче десь собі поїхати", що "йому ходить тільки о платню" і т. д.

Така писанина се дійсно нечуваній ще нігде нечуваній поборования свого противника. Перше "Укр. Голос" вилунав сам слова, поставив їх в знаки наведеня і напише, що він бере їх з иншої газети і потім на підставі своїх власних вдуманих слів читає комусь мораль... Нема слів, щоби схарактеризувати таку газетарсько-бандитську роботу. На таке писане можуть спрочити ся лише цілковито вивузі з чести люди, лише крайно продажні душі.

Але виступаючи в такий брудний, нігде нечуваній спосіб проти робітничого кандидата тов. Пенера, "Укр. Голос" в той сам час і в тій самій статі агітує за Блейком, кандидатом консервативної партії; тої партії, за часів правління котрої невинних українських робітників і фермерів замикано і держано роками по концентраційних таборах і переслідувано в ріжний инший спосіб; тої партії, за часів правління котрої було відібрано горожам українського походження право голосу; за часів правління котрої заборонено було в осені 1918 року всі газети і книжки на українській мові. І на кандидата тої партії "Укр. Голос" каже українським виборцям північного Вінніпегу голосувати, тої "Укр. Голос", котрий претендує, що він боронить завжди лише інтересів "українського народу".

А самий Блейк, котрого "Укр. Голос" називає "одним з неможлих наших приятелів" і рекомендує його як найбільшого кандидата на посла для укр. виборців північного Вінніпегу, які всі є робітниками, тої Блейк підчас генерального страйку в Вінніпегу 1919 року виступив був в домініальнім парламенті проти страйкерів. Він заявив тоді між иншим, що "радикальні соціалістичні провідники (страйкери) мусять бути депортовані" "а интерновані; симпатичний страйк мусить бути залашений"... "Правительство мусить взяти ся за справу (страйку) твердо рукою".

Так говорив в домініальнім парламенті підчас генерального страйку в 1919 р. пан посол Блейк.

Навіть майор Ендрус, посол з центрального Вінніпегу, хоч сам військовий чоловік, а виступив був в парламенті в обороні вінніпегських страйкерів. А др. Блейк, вибраний в північній Вінніпегу, де мешкають переважно самі робітники, виступив в домініальнім парламенті проти страйкерів, яляючи канадійську буржуазію, що в Вінніпегу є не страйк, а революція.

І ось такого "оборонця" робітників "Укр. Голос" радить українським виборцям в північній Вінніпегу вибрати на посла, тим виборцям, які всі є робітниками і були в 1919. на страйку та знають, чи їх домагана були тоді слушні, чи ні.

Українські робітники-виборці в північній Вінніпегу повинні не забути тепер, яку межеву прислугу зробив їм підчас страйку в 1919 році пан посол Блейк своєю промовою в парламенті і повинні дати йому тепер за се заслужену заплату.

Українські робітники в Вінніпегу як і в цілій Канаді повинні також добре собі запам'ятати, що "Укр. Голос" не виступив ні проти одного капіталістичного кандидата на посла, навпаки, за гроші же їх розхвалював, а в той самий час він виступав в крайно підлий спосіб проти робітничого кандидата в північній Вінніпегу тов. Пенера.

Українські робітники-виборці в північній Вінніпегу, у відповідь на брехні буржуазних наймитів, повинні всі як один віддати свої голоси в день виборів лише на тов. Якова Пенера, кандидата "Робітничого Союзу".

ПРОДАЖНА ГАЗЕТА.

Ми вже не раз заявляли, що українські націоналістично-чорносотенні газети в Канаді, які називають себе "народними газетами", в дійсности є продажними рептильками, що вислугують ся за гроші тому, хто більше заплатити. Ми не говоримо вже про такі газети, як "Канад. Фармер", котрого владитель, чеський бізнесмен, через всі послідні роки являв служив капіталістичній ліберальній партії а через те і "К. Ф." грав в ліберальну лудку. Не згадаємо також і про инші менші "українські" газети, видавані англійськими капіталістичними партіями або релігійними сектами для своїх партійних чи сектантських цілей. Тут маємо на думці газету "Український Голос", яка завжди бє себе в груди і заявляє, що вона служить лише "українській справі", яка каже, що вона видаєть ся лише за гроші своїх передплатників.

Всім відомо, що найбільшим часом для продажних газет, як і взагалі для всіх продажних душ — є вибори. Капіталістичні партії видають на виборчу кампанію велічезні суми грошей, вони прямо купують для себе підчас виборів ція газети і т. п. Словом, вибори се золоті жнива для всіх продажних газет, в тім числі і українських.

І от "Укр. Голос", який вже від довшого часу містить ся в кожнім числі поклони до своїх "передплатників", щоби вони прислали за газету гроші, який лає тих своїх ніколи неуплатників а навіть грозить їм судом за те, що вони не хочуть прислати тих грошей, — той "Укр. Голос" за послідних років 3 або 4 місяці одиникий раз минушого тижня не помістив поклону до передплатників за гроші.

Чи знаєте, чому се так? Чи може думаєте, що "передплатники" змалосердали ся над ним і почали йому надсилати гроші?

Де там! Аджеж по кількох місяцях стали помішувати поклону за грошіми "Укр. Голосу" ще два числа тому назад писав, що з ним не є жарт, себто, що коло него дуже круто. Шож отже стало ся? Яка причина сему?

Постільне число "Укр. Голосу" само вияснює, чому нема в нім поклону за грошіми. Воно повне добре плачених оголошень англійських капіталістичних партій. Там маєте розхвалюване повід небеса і консервативні, і ліберальні, і прогресистичні. Одним є посвяченої чверть сторони газети, другим пів сторони, а ще иншим і ціла сторона.

Скаже може "Укр. Голос", що се все плачені оголошення а не статі, писані редактором. В тім то й річ, що "Укр. Го-

лос" ЗА ГРОШІ вихвалює якої хоче марки капіталіста, а вить противника того, якого він боронить в редакційній статі. Але все те робить він за гроші! І оголошеня і редакційні статі є грубо оплачені капіталістами — і то навіть не українського походження. От в тім то й заключаєть ся продажність газети, що вона вислугуєть ся тому, хто її заплатити, тому та яка газета є власне і продажною.

Ще в 46. числі з 16. листопада с. р., себто два тижні тому назад, "Укр. Голос" писав: "Газета виходить за гроші, зложеної передплатниками. Котра газета не виходить за такі гроші, то вона навіть не повинна існувати. Вона є в тій цілі, щоби людий з пантелику збивати".

"Ні на своє засноване ні на своє удержане "Український Голос" не дістав ніколи грошей, чи то від якихсь чужих чи своїх капіталістів, чи від релігійних сект". Як гарно тут все звучить? Але подивим ся, як є на ділі. Тижень кштів сею писаниною "Укр. Голос" писав, що з ним не жарт, не дявлячись на те, що він кілька місяців підряд містив апелі до читачів о гроші, — а в тижень опісля він помістив масу добре плачених оголошень англійських капіталістичних партій, а за те не помістив поклону за грошіми до своїх читачів.

Стає отже тепер ясным, чи українські читачі поспішили з грошіми на поміч "Укр. Голосови" — чи зробили се англійські капіталістичні партії?

Як через кілька місяців містили ся стало в кожнім числі "Укр. Голосу" поклони до укрїнських читачів о грошеву поміч, то результат з них був такий, що "Укр. Голос" написав вкінці, що коло него не жарт, себто крайня біда, посуха на гроші.

А як англійські капіталістичні партії раз підсолили "Укр. Голосови" за його услуги для них, то він зараз затих з апелем до читачів о поміч.

За чій отже гроші виходить "Укр. Голос"???

А коли англійські капіталістичні партії дають "Укр. Голосови" фінансову поміч, а його власні "представники" тої помічи йому не дають, що ясно видно з писанини самого "Укр. Голосу", то в такім разі треба приминити до "Укр. Голосу" його власні слова, сказані два тижні тому назад:

"Котра газета не виходить за такі гроші (зложеної передплатниками), то вона навіть не повинна існувати. Вона є в тій цілі, щоби людий з пантелику збивати".

Оса.

Д-р М. Сисак.

Ленін про електрофікацію Росії.

На 8 вересійському електрофічному зїзді Ленін вилунав промову, в якій між иншим сказав таке:

"Великий машинний промисл і його примінене до ріжництва се одинака основа боротьби за визволене людства з неволі капіталізму, від мордованя мільонів людий для рішеня питання: чи буде мати перевагу в посідано багатств хижак німецький, англійський чи американський". Великі труднощі в електрофікації держави, яку знищили капіталісти за час 4 літної імперіалістичної і 3 літної горожанської війни, держави, яку стереже буржуазія цілого світа, бажаючи замінити її в свою колонию. Але електрофікація Росії їде все таки вперед.

На Україні виарендувано велику часть цегельн, фабрик цементу і тартаків. У винайняючому договорі застережено для держави 11 відсотків готової виробу виведеня наведений фабрик. Окрім того виарендувано ще 12 ткацьких фабрик.

УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК В КИЇВІ.

Діяльність Академії, помімо важких обставин загального характеру та браку фондів на найпотрібнішій річці, не переривала ся за весь час істнованя. Вона згуртувала около 400 людий персоналу і деякі комісії та відділи можуть похвалити ся неабияким успіхом в результатах своєї праці.

Президентом Академії є проф. Василенко, неодмінним секретарем проф. Крипський. Як відомо, Академія ділиться на три відділи: 1) суспільно-історичний, 2) природничо-математичний, 3) народно-госпо-

дарський; крім сього існують еще комісії та інститути поза відділами, як комісія педагогічна, інститут мікробіології і т. д.

З поодиноких комісій першого відділу відзначили ся особливо діяльністю слідууючі:

- 1) Комісія для складаня біографічного словника українських діячів, яка працює під проводом Василенка в кількох осіб і збрала до тепер тридцять тисяч імен та кількостот біографій.
- 2) Комісія для складаня енциклопедичного словника працює дуже інтензивно під проводом Стебницького, згуртувала 58 співробітників і przygotowuje перший том, букву А. Словник має обнімати 50 томів. До тепер зібрані 150 тисяч карточкових снів. Спеціальний відділ сеї комісії працює під проводом Єфремова над складанем особливого тому присвяченого України.
- 3) Комісія для складаня словника живої української мови, під проводом Крипського, przygotowala вже около одного мільона снів. Комісія може вже приступити до виданя словника для практичного користуваня, та на жаль, умови друку не дозволяють перевести сего в дійсність.